БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
В ПОДКРЕПА НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС ОТ 1980 г.

Адрес: 1527 София, ул. Чаталджа 76
Тел.: +3592 932 09 11
факс: +3592 987 26 04
E-mail: office@bia-bg.com Web: www.bia-bg.com
FB: www.facebook.com/BIA.Bulgaria

Изх. № 04-00-11#3/12.11.2026 г.

ДО

Г-Н ГЪЛЪБ ДОНЕВ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ И ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

КОПИЕ:

Г-ЖА ВАСКА ШУШНЕВА

СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ОТНОСНО: Проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2027 г., т.3 от дневния ред на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество, насрочено за 12.11.2026 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДОНЕВ,

Представяме на Вашето внимание становището на Българската стопанска камара по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2027 г.

I. Общи коментари

1. **БСК подкрепя усилията за намаляване на планирания бюджетен дефицит.** България се намира в процедура на прекомерен бюджетен дефицит още през първата година от членството на страната ни в еврозоната. В проекта на ЗДБРБ за 2027 г. и Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза 2027-2029 г. се забелязва курс към намаляване на дефицита на касова основа с 2 пр.п., от 5,7% за 2026 г. на 3,5% през 2027 г. и очаквано намаление до 2,4% през 2029 г. Вярваме, че във времена на икономически растеж, България трябва да се стреми към балансирани бюджети и оценяваме намеренията за бързо намаляване на бюджетния дефицит като стъпка в правилна посока.

2. **Като положителна стъпка отчитаме стремежа към устойчиво намаляване на разходите по КФП до под 40% от БВП**[1] и през трите години от разгледания период.

3. **БСК подкрепя заявените цели на фискалната политика, насочени към фискална консолидация, но смята, че предложените мерки не дават достатъчна увереност за трайно ограничаване на задлъжняването.** Въпреки предвиденото намаляване на бюджетния дефицит, общият държавен дълг се очаква да нарасне от 37,7 млрд. евро (28,9% от БВП) в края на 2026 г. до 56,7 млрд. евро (35,5% от БВП) в края на 2029 г. – увеличение с около 19 млрд. евро и 6,6 процентни пункта от БВП. **Нарастването на държавния дълг надхвърля сбора на планираните дефицити по консолидираната фискална програма за 2027–2029 г. с около 5,5 млрд. евро, като конкретните операции зад тези суми не са разписани в мотивите за целия тригодишен период.**

4. **Подкрепяме продължаване на действието на възприетия подход за определяне на възнагражденията** в първостепенните разпоредители с бюджет, което позволява избягването на автоматични и трудно контролируеми разходни ефекти в бюджетната система, в т.ч.: замразяване на механизмите за автоматична индексация на възнагражденията и отпадането на обвързването на възнагражденията със средната брутна работна заплата. **Настояваме временното замразяване през 2026 г. и 2027 г. да бъде последвано от окончателно**

[1] 2027 – 39,6%; 2028 – 38,9%, 2029 – 38%

премахване на механизмите за автоматична индексация, чрез промени в съответните специални закони.

5. **Приветстваме запазването на данъчно-осигурителния модел, размерите на основните преки и косвени данъци и осигурителната тежест за бизнеса и гражданите**, гарантиращо по-голяма предвидимост за българските предприятия, висока събираемост на бюджетните приходи и запазване на покупателната способност на доходите на работещите. **В същото време, категорично възразяваме срещу предложението за въвеждане през 2027 г. на извънреден допълнителен данък „свръхпечалба" в размер на 33 на сто за избрани групи предприятия**.

   В допълнение, обръщаме внимание, че повече от половината от положителния бюджетен ефект от предвидените еднократни приходни дискрекционни мерки в размер на 1,927 млрд. евро ще се изчерпи още през 2027 година, а някои от мерките ще имат отрицателен ефект през 2028 г. В същото време, със законопроекта се въвеждат мерки с постоянен характер като поетапно увеличаване на прага за регистрация по ЗДДС, ново данъчно облекчение за детско развитие, и увеличение на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания съгласно ЗДДФЛ, които безспорно заслужават подкрепа, но техният отрицателен ефект върху бюджета само в следващите три години е оценен на стойност над 320 млн. евро.

6. **Апелираме мерките с постоянен характер, водещи до намаляване на приходите или увеличаване на бюджетните разходи, да бъдат обезпечени с допълнително съкращаване на разходи, а не да бъдат за сметка на ново, извънредно облагане на българските предприятия.**

7. **Надеждността на планираната консолидация зависи от готовността за прилагане на мерките за икономии. Необходими са проверими разчети и графици за оптимизацията на администрацията, реформата на медицинската експертиза и личната помощ и промените във финансирането на здравеопазването. При недостатъчна готовност очакваният ефект следва да се коригира, а недостигът да не се компенсира чрез нови извънредни данъци, просрочване на плащания или механично ограничаване на инвестициите.**

8. Освен фискалната консолидация, бюджетната политика следва да подкрепя частните инвестиции и производителността. Това е особено важно при прогнозирания в мотивите реален спад на брутообразуването на основен капитал с 0,7% през 2027 г. и забавянето на реалния растеж на БВП до 2,5%. Предвидените инвестиционни и данъчни инструменти следва да се оценяват според реално привлечения частен капитал, внедрените технологии и създадената добавена стойност.

9. **БСК отново настоява за реално прилагане на програмното бюджетиране, с ясна връзка между предоставения финансов ресурс, провежданите реформи и постигнатите резултати.** За бюджетните програми следва да бъдат определени конкретни измерими цели, срокове и отговорни институции, с публично отчитане на изпълнението и оценка на ефективността на разходите. Решенията за продължаване или увеличаване на финансирането трябва да се основават на тази оценка и на потребностите от подобряване на публичните услуги. Системният преглед на разходите и ограничаването на неефективните и дублиращите се дейности следва да бъдат основа за устойчива фискална консолидация и освобождаване на ресурс за инвестиции и политики, подкрепящи икономическия растеж.

II. Коментари по приходните мерки

1. **БСК не подкрепя увеличението на максималния осигурителен доход от 01.01.2027 г., доколкото последното му увеличение е в сила едва от 01.08.2026 г. Промяната повишава разходите за труд и нарушава предвидимостта за работодателите и осигурените лица.**

   Настояваме финансовата устойчивост на държавното обществено осигуряване да бъде разглеждана като съществен елемент на средносрочната бюджетна политика. Зависимостта на осигурителната система от трансфери от централния бюджет изисква ясна оценка на дългосрочните последици от промените в осигурителните приходи и плащания. Необходимо е изготвяне и обсъждане със социалните партньори на цялостна пътна карта за пенсионната реформа с конкретни мерки, срокове и актюерски разчети, насочена към финансова устойчивост,

адекватност на пенсиите и укрепване на връзката между осигурителния принос и пенсионните права. Конкретните ни позиции по осигурителните параметри и обезщетенията са изложени в становището ни по проекта на Закон за бюджета на ДОО за 2027 г.

2. **БСК е категорично против предложението за въвеждане през 2027 г. на допълнителен данък в размер на 33 на сто за избрани групи предприятия.** Последователно отстояваме позицията, че подобни мерки, с които се въвежда извънредно допълнително подоходно облагане на предприятията, намаляват предвидимостта на бизнес средата, вредят на конкурентоспособността и икономиката на България. Още през 2023 г. не подкрепихме предложението за разпростиране на солидарната вноска върху предприятия извън обхвата на Регламент (ЕС) 2022/1854, тъй като подобно облагане създава непредвидимост на данъчната среда и представлява негативен сигнал към местните и чуждестранни инвеститори. Създаването на подобен прецедент предпоставя при възникване на следващ бюджетен проблем отново да бъде търсен извънреден ресурс от успешно работещите предприятия.

3. **БСК подкрепя увеличението на максималния размер на ваучерите за храна на до 200 евро месечно, както и увеличението на общата годишна квота на 1,5 млрд. евро. Не подкрепяме въвеждане на 7% окончателен данък върху частта от стойността над 102,26 евро месечно.** Последователно в годините сме настоявали за увеличение както на годишната квота, така и на максималния месечен размер на ваучерите за храна. Вярваме, че те са важна социална придобивка за работниците и служителите. Оценяваме положително увеличението на максималния месечен размер на ваучера за храна от 102,26 евро до 200 евро като добра възможност за всички работодатели, които предоставят ваучери за храна, да увеличат разполагаемия доход на своите работници и служители, в рамките на финансовите си възможности. Същевременно, предложението за въвеждане на облагане с окончателен данък в размер на 7% намалява непосредствената полза за работещите и едновременно с това създава нови административни задължения за работодателите по удържане, деклариране и внасяне на данъка. Увеличението на номиналния размер на ваучера и годишната квота не следва да служат като основание за промяна на основния принцип на данъчно третиране на тези социални разходи.

4. **БСК не подкрепя увеличение на ставката на данъка върху разходите в натура, предоставени за лично ползване, от 3% на 7%.** В началото на 2022 г. БСК изрично подкрепи запазването на този режим като практически способ за облагане на личното ползване на фирмени активи. При проведените тогава разговори беше предоставена информация, че годишният приход за бюджета от тази данък, при ставка от 10%, е в размер на едва 15,7 млн. лева (малко над 8 млн. евро). В резултат на това бяха приети изменения на Закона, с които ставката на данъка бе намалена от 10% на 3%, считано от 01.01.2022 г. (ДВ. бр.17 от 1 март 2022 г.). В публикуваната Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза очакваният общ ефект за бюджета е в размер на едва 6,6 млн. евро.

5. **БСК не възразява срещу планираното ускорено реализиране на въведения акцизен календар в ЗАДС** за поетапно увеличаване на акцизните ставки върху тютюневите изделия за акцизните ставки на тютюна и тютюневите изделия.

6. **БСК принципно подкрепя поетапното увеличение на сегашната базисна данъчна стойност при данъка върху недвижимите имоти,** съответно – с 30, 35 и 35 на сто за 2027, 2028 и 2029 г. Същевременно, не сме убедени, че предложеният механизъм е достатъчно прецизен. Възприета е единна национална корекция на стойностите, която не е обвързана с действителното изменение на цените на имотите в конкретното населено място, зона или категория имот. Това запазва съществуващите относителни несъответствия. Още през 2023 г. БСК подкрепи подход, основан на диференциация по населени места, зони и видове имоти, съчетан с периодично актуализиране на стойностите. Не намираме за достатъчно обосновано и предварителното фиксиране още през 2026 г. на данъчните основи, които ще се прилагат през 2028 и 2029 г., независимо от развитието на пазара през следващите години. Поетапното въвеждане е разумно с оглед избягване на рязък еднократен ефект, но след първата актуализация следва да бъде извършена оценка на резултатите, преди автоматично да се приложат следващите увеличения.

7. **БСК подкрепя предвидените стимули за технологична модернизация чрез ускорена данъчна амортизация за определени технологии** за изкуствен интелект, високопроизводителна компютърна техника и сървърна инфраструктура, както и актуализирането на стойностния праг за данъчните дълготрайни активи.

8. **Подкрепяме удължаването на срока за пренасяне на данъчни загуби на 10 години**, като то следва да се оцени съвместно с предложеното ограничение за годишното им приспадане до 70% от положителния данъчен финансов резултат, така че да не се влошава ликвидността на предприятията с натрупани загуби.

9. **Оценяваме положително поетапното повишаване на прага за регистрация по ЗДДС** като възможност за ограничаване на административните разходи за малките предприятия. Прилагането му следва да бъде съчетано с предвидими правила. Електронното фактуриране изисква реалистични срокове, техническа готовност и ограничаване на дублиращата отчетност. Наред с оценката на отделните мерки е необходим допълнителен анализ на общия ефект върху предприятията от промените в данъците, осигурителните основи, тол таксите и концесионните възнаграждения.

10. **Поддържаме възраженията и предложенията, изложени в становищата ни по съпътстващите данъчни законопроекти.** Приходната рамка на бюджета следва да отчита необходимите промени в тези предложения и отражението им върху инвестициите, ликвидността и конкурентоспособността на предприятията.

III. Коментари по разходните мерки

1. **БСК подкрепя заявените действия за оптимизиране на персонала в първостепенните разпоредители с бюджет.** Съгласно мотивите общият очакван ефект за 2027 г. е намаление на разходите с 267,9 млн. евро, от които 162,8 млн. евро от целогодишното прилагане на 10-процентната оптимизация на разходите за персонал и 105,1 млн. евро от оптимизирането на персонала в силовите първостепенни разпоредители с бюджет. Оценяваме тези мерки като необходима стъпка към по-ефективно разходване на публичните средства и бюджетна консолидация. За оценка на реалния им ефект е необходимо да бъдат представени конкретни данни по ведомства за намаляването на щатната численост, с разграничение между заети и вакантни длъжности, както и срокове за изпълнение. Оптимизацията следва да се основава на преглед на функциите, натовареността и дублиращите се дейности, насочени към повишаване на качеството на публичните услуги. Широкият обхват на предвидените изключения ограничава бюджетния ефект и изисква ясна обосновка и обективни критерии за различното третиране на отделните администрации.

2. **БСК не възразява срещу предвиденото увеличение с 5% на разходите за персонал** на първостепенните разпоредители с бюджет и в делегираните от държавата дейности. Предвиденият ръст покрива очаквания размер на средногодишната инфлация за 2027 г. от 4%.

3. **Предложеното увеличение със 7,5% за педагогическия персонал при общ ръст от 5% за останалите бюджетни сфери следва да бъде подкрепено с конкретна оценка** на кадровите потребности, постигнатите резултати и финансовата устойчивост. Допълнителният ресурс за образование следва да бъде обвързан с измерими цели за качеството на обучението, преодоляването на недостига на преподаватели и подобряването на образователните резултати, при отчитане на различните условия, в които работят училищата.

4. **БСК подкрепя допълнителните средства за професионално и техническо образование.** Те следва да се обвържат с потребностите на предприятията, разширяване на дуалното обучение и измерима реализация на завършилите. Мерките за квалификация, преквалификация и включване на неактивни лица в заетост следва да се планират със социалните партньори, а административните процедури за достъп до необходимата работна сила да бъдат ускорени и цифровизирани.

5. **Поддържаме заявеното от АОБР през есента на 2025 г. искане[2] за премахване на автоматичните механизми за определяне на възнагражденията в публичния сектор** и за последователен подход към увеличението на разходите за персонал. Напомняме, че §7 от преходните и заключителните разпоредби на ЗДБРБ за 2026 г.[3] вече възложи на заместник

[2] https://aobe.bg/2025/11/12/%d0%bf%d0%be%d0%b7%d0%b8%d1%86%d0%b8%d1%8f-%d0%bd%d0%b0-%d0%b0%d1%81%d0%be%d1%86%d0%b8%d0%b0%d1%86%d0%b8%d1%8f%d1%82%d0%b0-%d0%bd%d0%b0-%d0%be%d1%80%d0%b3%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d0%b7%d0%b0%d1%86%d0%b8-2/

[3] https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=245041

министър-председателите и министрите в срок до 15 септември 2026 г. да разработят предложения за нормативни промени за преустановяване на обвързването на разходите за персонал и други бюджетни плащания със средната брутна и/или минималната работна заплата. Настояваме при обсъждането на бюджета за 2027 г. да бъде представена информация за изпълнението на това задължение, изготвените предложения и сроковете за тяхното внасяне и приемане.

6. **БСК категорично подкрепя отпадане на COVID-19 добавката за новоотпуснатите пенсии.** Това е дългоочаквано решение, насочено към възстановяване на връзката „принос-права" в пенсионното осигуряване.

7. **Подкрепяме и заявеното подобряване на контрола върху медицинската експертиза** и предоставянето на лична помощ, с цел подобряване на ефективността на механизмите за оценка и контрол при определяне правото на достъп до лична помощ по Закона за личната помощ. Очакваното намаление на разходите с 228,3 млн. евро през 2027 г. обаче не е подкрепено с конкретни нормативни и организационни мерки. Бюджетният ефект следва да бъде съобразен с готовността на мерките и реалистичния срок за прилагането им. БСК заявява готовността си да участва активно при разработване на реформата през 2027 г.

8. **БСК подкрепя предложеното актуализиране на семейните помощи за деца, включително по-същественото увеличение на еднократните помощи при раждане и на месечната помощ за отглеждане на дете до една година.** Пакетът предоставя допълнителна подкрепа за посрещане на разходите, свързани с раждането и отглеждането на деца. Тези мерки следва да бъдат обвързани с дългосрочна политика за младите семейства, която съчетава предвидими данъчни облекчения, жилищна достъпност, качествени услуги за грижа за деца и възможности за съвместяване на родителството със заетостта, при устойчиво финансиране и оценка на постигнатите резултати.

9. **Подкрепяме целта за повишаване на ефективността на публичните разходи за здравеопазване**, но смятаме, че представените разчети не доказват достатъчно ясно очакваната икономия от 68,7 млн. евро. В проекта за бюджет на НЗОК част от дейностите, финансирани досега с целеви трансфери от Министерството на здравеопазването, се прехвърлят към здравноосигурителните плащания. Промяната на източника на финансиране сама по себе си не представлява намаление на общия публичен разход. Настояваме да бъде представен съпоставим разчет, който разграничава реалните икономии от прехвърлянето на финансови задължения между бюджетите. Поддържаме възражението си срещу замяната на целевото бюджетно финансиране със здравноосигурителен ресурс без убедителна оценка на необходимостта и отражението върху останалите дейности.

   Заявеният приоритет за профилактика, ранна диагностика и извънболнична помощ следва да намери по-ясно отражение в разпределението на средствата и в измерими цели. Предвиденият ръст от 5% за първична, специализирана извънболнична помощ и медико-диагностични дейности изостава от общото увеличение на здравноосигурителните плащания. Необходима е съпоставка при еднакъв обхват на финансираните дейности, която да покаже реалното пренасочване на ресурс към тези приоритети и очакваните резултати за достъпа, профилактичния обхват и предотвратимите хоспитализации.

10. **БСК подкрепя предвидената допълнителна подкрепа по Закона за насърчаване на инвестициите** и инструментите за индустриална инфраструктура, иновационно и експортно финансиране. Те могат да подпомогнат икономическия растеж при своевременно прилагане, достъпни процедури за МСП и прозрачен подбор, основан на допълнителни частни инвестиции, производителност и устойчива заетост. Необходима е публична отчетност за постигнатите резултати.

11. **БСК подкрепя осигуряването на предвидими правила и финансово обезпечаване на компенсирането за небитовите потребители при високи цени на електроенергията**, съчетани с инвестиции в енергийна ефективност, мрежи и съхранение.

В заключение, БСК подкрепя със сериозни резерви проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г. и настоява в хода на бюджетната процедура:

1. да се оттегли предложението за въвеждане през 2027 г. на допълнително извънредно подоходно облагане („данък „свръхпечалба") в размер на 33 на сто;

2. да се запази размерът от 2300 евро на максималния месечен осигурителен доход за 2027г.
3. да се положат необходимите усилия за намаляване на планирания размер на дълга за периода 2027-2029 г., като абсолютна стойност и като дял от БВП.
4. да се представят проверими разчети и срокове за планираните икономии и ясна обосновка на необходимото дългово финансиране, вкл. за покриване на дефицита, погасяване на съществуващ дълг, поддържане на фискалния резерв и планирано увеличаване на капитала на държавни дружества;
5. да се представи оценка на съвкупната тежест върху предприятията от предложените данъчни, осигурителни и други промени.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК